

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 60
van **TOM ONGENA**
datum: 11 december 2019

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Nederlands als tweede taal (NT2) - Aanbod

Voor nieuwkomers is het ontzettend belangrijk om kennis van de Nederlandse taal op te bouwen om zo deel te nemen aan het maatschappelijk leven en, indien van toepassing, om perspectieven te creëren op de arbeidsmarkt. In het nieuwe Vlaamse regeerakkoord wordt ingezet op een aanbod op maat voor inburgeraars met betrekking tot NT2. Zo spreekt men van een "voldoende en flexibel aanbod NT2" en "een sterk taalbeleid dat Nederlands leren, oefenen en gebruiken stimuleert, o.a. door te blijven voorzien in een behoeftedekkend NT2-aanbod, het creëren van oefenkansen".

Er wordt ook ingezet op digitalisering om het inburgeringstraject efficiënter en effectiever te organiseren, o.a. via e-learning en een nieuw online portaal 'inburgering in Vlaanderen'.

1.
 - a) Wat is het huidige aanbod van NT2-plaatsen? Graag een opdeling per provincie en centrumsteden.
 - b) Hoe zijn de cijfers tijdens de afgelopen vijf jaar geëvolueerd? Graag een overzicht per jaar en daarbinnen per provincie en voor de centrumsteden.
 - c) Wat zijn de redenen voor (eventuele) verschillende evoluties tijdens de afgelopen vijf jaar?
2. Wat is de huidige vraag naar NT2-opleidingen? Graag een opdeling per provincie en centrumstad.
3.
 - a) Is het aanbod toereikend of is er sprake van wachtlijsten om te starten aan opleidingen NT2?
 - b) Indien er wachtlijsten zijn, hoelang bedraagt de gemiddelde wachttijd?
 - c) Heeft het bestaan van eventuele wachtlijsten ook met andere factoren dan louter het aanbod te maken, bijvoorbeeld de tijdstippen waarop cursisten de opleiding kunnen volgen?
4. Zijn er nog initiatieven gepland om het aanbod te verbeteren en toegankelijker/flexibeler te maken voor personen die niet de mogelijkheid hebben om overdag deel te nemen aan de opleidingen?
5.
 - a) Is e-learning mogelijk in alle provincies/centrumsteden?

Zo neen, zijn er plannen om dit verder uit te rollen naar meer instellingen die NT2 aanbieden?

- b) Hoeveel inburgeraars maakten in 2019 gebruik van de optie e-learning? Graag een opdeling per provincie en centrumstad.

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

ANTWOORD

op vraag nr. 60 van 11 december 2019

van **TOM ONGENA**

1. a-b) Er bestaat geen vast overzicht over het aantal beschikbare plaatsen NT2 omdat het aanbod zich moet richten naar de vraag. Hoe meer vraag, hoe meer aanbod er gecreëerd wordt. Bijgevolg wordt de evolutie binnen NT2 opgevolgd via het aantal inschrijvingen in de NT2 modules. In bijlage 1 vindt u in tabel 1 het aantal inschrijvingen per provincie en in tabel 2 het aantal inschrijvingen per centrumstad, telkens voor de laatste 5 afgeronde schooljaren opgesplitst naar opleidingstype en opleidingsgebied. Onderaan de tabel wordt het aantal unieke personen per jaar weergegeven. Voor het schooljaar 2018-2019 gaat het om 99.181 personen. Dit aantal loopt sinds het schooljaar 2015-2016 vrij gelijk. In het schooljaar 2014-2015 ging het nog om 90.487 personen.
- c) De evoluties zijn gebaseerd op de noden bij cursisten. De opleidingscentra baseren hun aanbod op basis van de vraag, beleidskeuzes en tendensen om een aanbod NT2 in te richten – per module, richtgraad, etc. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van de behoefteplannen NT2 opgemaakt door de Agentschappen Integratie en Inburgering en het Huis van het Nederlands Brussel op basis van de concrete vragen bij aanmelding (wat, waar, wanneer).
De globale stijging tussen het schooljaar 2014-2015 en het daaropvolgende schooljaar heeft te maken met een verhoogde instroom van asielzoekers in 2015.
2. De huidige vraag naar NT2 aanbod zal duidelijk worden in het generieke behoefteplan NT2 waaraan de Agentschappen Integratie en Inburgering en het Huis van het Nederlands Brussel aan het werken zijn. Tot dan wordt gekeken naar het aantal personen dat zich aanmeldt bij de agentschappen/Huis. Aangezien één persoon zich kan inschrijven in meerdere modules maar tegelijk ook voor andere redenen zich kan aanmelden (vb. taaltest), geeft dit slechts een beperkt beeld op de vraag en zal het generieke behoefteplan een beter beeld geven van de vraag naar NT2-opleidingen.
In de periode 1 januari 2019 - 16 december 2019 hebben in totaal 67.239 unieke personen zich aangemeld bij één van de drie agentschappen (Agentschap Integratie en Inburgering, Atlas Antwerpen, IN-Gent) of het Huis van het Nederlands Brussel. 78% van deze personen heeft nog geen A1 behaald, 7% A1, 7% A2 en 8% heeft een behaald niveau dat hoger is dan A2.
Een aantal personen zijn naar meer dan één agentschap geweest voor een gesprek. Hierdoor is het totaal per provincie groter dan 67.239.

Provincie	Aantal personen
Provincie Antwerpen	22.250
Limburg	6.746
Oost-Vlaanderen	7.671
West-Vlaanderen	6.596
Vlaams-Brabant	9.429
HvN Brussel	16.420
Totaal	69.112

Hieronder een tabel van het aantal unieke personen uit de centrumsteden dat zich aanmeldde bij een agentschap.

Centrumstad	Unieke personen
Aalst	1.003
Antwerpen	12.777
Brugge	765
Genk	541
Gent	165
Hasselt	629
Kortrijk	617
Leuven	1.791
Mechelen	862
Oostende	704
Roeselare	723
Sint-Niklaas	1.280
Turnhout	526
Totaal	22.383

3. Uit de aanbodbevraging NT2 van 10 september 2019 blijkt dat:

- bij de Centra voor Basiseducatie er 6 cursisten op de wachtlijst staan en 448 cursisten niet kunnen starten omdat het organisatorisch niet te verantwoorden is om een nieuwe module op te starten;
- bij de Centra voor Volwassenenonderwijs er 4 cursisten op de wachtlijst staan en 108 cursisten niet kunnen starten omdat het organisatorisch niet te verantwoorden is om een nieuwe module op te starten.

Twee keer per jaar vullen de Centra voor Basiseducatie en de Centra voor Volwassenenonderwijs de aanbodbevraging NT2 in van Ahovoks (Agentschap Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs). De aanbodbevraging NT2 inventariseert de (kandidaat-)cursistenaantallen per centrum. De 'foto' waarop de telling gebaseerd is, zijn de cursistenaantallen zoals die gekend zijn op 10 februari X met referentiedatum 1 september X en op 10 september X met referentiedatum 1 februari X+1. Alleen cursisten die op die datum al een intakeprocedure achter de rug hebben bij het Agentschap Integratie en Inburgering, Atlas Antwerpen, IN-Gent of het Huis van het Nederlands Brussel worden meegerekend. In bijlage 2 vindt u de meest recente aanbodbevraging NT2. Deze dateert van 10 september 2019 met referentiedatum 1 februari 2020. De aanbodbevraging bestaat uit vier rubrieken:

- Kolom 'Totaal aantal cursisten'

Elke cursist:

- die op 10/9/2019 al een intakeprocedure achter de rug heeft,
- en die al gestart is of nog zal starten in een module NT2 in de periode 10 september 2019 – 31 januari 2020.

- Kolom 'Totaal aantal uitgestelde cursisten'

Elke cursist:

- die op 10/9/2019 al een intakeprocedure achter de rug heeft,

- en die zelf aangeeft dat hij/ zij om een bepaalde reden nu niet kan starten, bijvoorbeeld omwille van zwangerschap, ziekte, werk, reisplannen, ...
- maar die wel wil of zal instappen na 31 januari 2020.

- Kolom 'Uitgestelde opstart nieuwe module'

Elke cursist:

- die op 10/9/2019 al een intakeprocedure achter de rug heeft,
- en die wil starten voor 1 februari 2020,
- maar niet zal kunnen starten omdat het organisatorisch niet te verantwoorden is om voor die datum nog een module NT2 in te richten.
Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn als er te weinig kandidaten zijn om een module op te starten.

- Kolom 'In te vullen behoeften' = wachtlijst

Elke cursist:

- die op 10/9/2019 al een intakeprocedure achter de rug heeft,
- en die wil starten voor 1 februari 2020,
- maar waarvoor er geen aanbod is,
- en die niet behoort tot één van de voorgaande categorieën.
Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als alle cursussen volzet zijn en het centrum niet over voldoende middelen beschikt om een extra klas te organiseren.

4. Het volwassenenonderwijs is modulair georganiseerd. Dit betekent dat een opleiding onderverdeeld is in modules en er per module wordt ingeschreven en geëvalueerd. Het modulaire karakter van de opleiding biedt veel mogelijkheden tot flexibiliteit.

- De cursist kan afhankelijk van zijn gezins- of werksituatie en leermogelijkheden veel of weinig modules in één keer volgen.
- Het centrum bepaalt zelf de intensiteit van de opleiding (op hoeveel schooljaren / weken de modules van de opleiding gespreid worden, veel of weinig les per week) en wanneer de cursussen kunnen gevolgd worden (overdag, 's avonds of in het weekend).
- Het centrum bepaalt ook via welke organisatievorm ze de opleiding aanbiedt: via contactonderwijs (klassikale les), gecombineerd onderwijs (deel contactonderwijs + deel afstandsonderwijs), individuele arbeidservaring (stages of individueel werkplekleren).
Op de regionale NT2-overleggen maken de Centra voor Basiseducatie en de Centra voor Volwassenenonderwijs planningsafspraken over het NT2-aanbod. Dit onder regie van het Agentschap Integratie en Inburgering, Atlas Antwerpen, IN-Gent en het Huis van het Nederlands Brussel.

Sinds september 2019 zijn er twee nieuwe, regelgevende initiatieven die de flexibiliteit kunnen versterken:

- Centra voor Volwassenenonderwijs kunnen onderwijs verstrekken tijdens de vakantieperiodes met de hen toegekende reguliere middelen. Voordien kon dit enkel door het aanvragen van projectmiddelen 'zomeraanbod NT2' of door het aanvragen van 'een afwijking op de vakantieregeling'. De planlast van beide aanvraagprocedures is weggefallen. Het centrumbestuur bepaalt zelf hoeveel van de hen toegekende reguliere middelen voor het schooljaar ze inzetten doorheen het schooljaar en in de vakantieperiodes. Enige voorwaarde voor de afwijking op de vakantieregeling is het akkoord van het betrokken personeelslid. In het centrum ligt het protocol van de onderhandelingen in het lokaal comité ter beschikking over de criteria en afspraken over afwijking op de vakantieregeling. Voor de CBE is het al langer mogelijk om onderwijs te verstrekken in de vakantieperiodes.
- Centra voor Basiseducatie en Centra voor Volwassenenonderwijs kunnen gelijktijdig geïntegreerd onderwijs organiseren. Voor eenzelfde groep cursisten wordt een

beroepsgerichte opleiding gelijktijdig georganiseerd met een of twee modules NT2 (van de leergebieden alfabetisering Nederlands tweede taal of Nederlands tweede taal of de studiegebieden Nederlands tweede taal richtgraad 1 en 2 of Nederlands tweede taal richtgraad 3 en 4), zonder dat het totale aantal te organiseren lestijden de som bedraagt van het aantal lestijden.

- Er was reeds geïntegreerd onderwijs mogelijk. Dit biedt een meerwaarde aan cursisten omdat verschillende modules inhoudelijk op elkaar afgestemd worden en dit de leermotivatie en het leerproces bevordert.

Het gelijktijdig geïntegreerd aanbieden van bijvoorbeeld een module uit een beroepsopleiding en een ondersteunende taalmodule kan voordelen bieden voor de cursist, voor het CVO en voor de maatschappij. Het leertraject kan immers substantieel ingekort worden. Hierdoor zullen volwassenen die zich door omstandigheden moeilijk gedurende een langere tijd kunnen vrijmaken voor het volgen van een opleiding mogelijks toch kunnen deelnemen. Deze tijdswinst zal ook de uitval van cursisten uit de opleidingstrajecten doen slinken. Voor de maatschappij is deze tijdswinst gunstig, omdat de periode van economische inactiviteit op die manier beperkt wordt. Een geïntegreerde aanpak kan ook de functionaliteit van de opleidingen ten goede komen; cursisten ervaren door een geïntegreerd aanbod onmiddellijk waarom de taalverwerving zo belangrijk en noodzakelijk is.

Om de organisatie van gelijktijdig geïntegreerde trajecten in de leergebieden alfa NT2 en NT2 van de basiseducatie en de studiegebieden NT2 van het secundair volwassenenonderwijs mogelijk te maken, is daarom een afwijking in de regelgeving op het vlak van de onderwijstijd voorzien. Voor dergelijke geïntegreerde trajecten volstaat het dat de cursist ten minste de helft van het aantal NT2-lestijden apart aangeboden krijgt. De andere helft van de lestijden kunnen gelijktijdig met een andere beroepsgerichte opleiding aangeboden worden zonder verlenging van de duur van die andere opleiding. Voorwaarde is wel dat de gelijktijdige lessen door twee lesgevers worden gegeven. Twee jaar na de invoering van het gelijktijdig geïntegreerd onderwijs wordt een evaluatie voorzien. Mits een gunstige evaluatie kunnen de gelijktijdig georganiseerde geïntegreerde modules uitgebreid worden naar ander opleidingsaanbod.

5. a) Bij de registratie van de inschrijvingen wordt niet expliciet gevraagd aan het centrum of een cursus wordt ingericht met de e-learning methodiek.

Er wordt echter wel bijgehouden hoe groot het aandeel van de cursus is, waarin gebruik wordt gemaakt van afstandsonderwijs. Vanaf 5% afstandsonderwijs wordt dit gecombineerd onderwijs genoemd. Deze kan als een benadering worden gebruikt voor het concept van e-learning.

In de bijlage 1 vindt u in tabel 3 het aantal inschrijvingen gecombineerd onderwijs per provincie en in tabel 4 het aantal inschrijvingen gecombineerd onderwijs per centrumstad, telkens voor de laatste 5 afgeronde schooljaren opgesplitst naar opleidingstype en opleidingsgebied.

E-learning dient zeker nog verder gestimuleerd te worden.

- b) Sinds schooljaar 17-18 wordt bijgehouden of een cursist bij inschrijving een inburgeraar is. In de bijlage 1 vindt u in tabel 5 het aantal inschrijvingen door inburgeraars gecombineerd onderwijs per provincie en in tabel 6 het aantal inschrijvingen door inburgeraars gecombineerd onderwijs per centrumstad, telkens voor de laatste 2 afgeronde schooljaren opgesplitst naar opleidingstype en opleidingsgebied. Telkens werden de percentages berekend t.o.v. het aantal inschrijvingen van inburgeraars in dat specifieke schooljaar voor dit opleidingstype en opleidingsgebied. Het gaat dus om het percentage van de inburgeraars in dat specifieke schooljaar, opleidingstype en opleidingsgebied waarvoor minimaal 5% van de module in afstandsonderwijs wordt ingericht.

BIJLAGEN

1. [Overzicht aantal inschrijvingen in NT2 modules](#)
2. [Resultaten aanbodbevraging NT2 september 2019](#)